

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izveniš nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod«
velja leito v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopis se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Še nadaljna redukcija ministrstev?

Ukinilo naj bi se še ministrstvo za šume in rude ter ministrstvo za trgovino in oba resora spojila s poljedelskim ministrstvom

— Beograd, 4. aprila. V zvezi z redukcijo ministrstev, ki naj omogoči kar največje prihranke v državnem gospodarstvu, se predlaga z gotove strani, zlasti pa od gospodarskih krogov, naj bi se število ministrstev še nadalje zmanjšalo od 12 na 10. To naj bi se izvedlo na ta način, da bi se ministrstvo za šume in rudnike ukinilo in njegovi posli dodelili ministrstvu za kmetijstvo, v katerem naj bi se osnovala direkcija za šume. Gospodarski krogi poudarjajo, da nima nobena država na svetu, niti na gozdovih najbogatejša Amerika, posebnega ministrstva za šume, pač pa tvori ta panoga poseben oddelek ministrstva za kmetijstvo.

Nadalje zahtevajo ti krogi, naj bi se tudi ministrstvo trgovine priključilo ministrstvu za kmetijstvo, kar smatrajo za tem umestnejše, ker izgubi ministrstvo za kmetijstvo resor vod, čegar posli so dodeljeni ministrstvu za javna dela. Naše gospodarstvo je predvsem kmetijskega značaja in bi se s spojitvijo resora trgovine z ministrstvom za kmetijstvo mogla nuditi možnost boljše zaštite kmetijstva. Celo Italija, ki je pretežno industrijska država, je spojila ministrstvo trgovine z ministrstvom za kmetijstvo, kar se je izkazalo kot zelo praktično in bi nedvomno tudi pri nas rodilo koristne posledice.

— Beograd, 4. aprila. K organizaciji posameznih ministrstev se omenja, da bo ministrstvo trgovine in industrije dobilo še nekatere rešore. Tako n. pr. pravi zakon o organizaciji vrhovne državne uprave glede na naloge ministrstva trgovine in industrije, da spadajo v njeno področje notranja in zunanja trgovina, obrt in industrija, iz česar sledi, da se imajo v tem ministrstvu osredotočiti vsi tozadevni posli. Z ozirom na to bo došlo v pristojnost ministrstva trgovine in industrije tudi kontrola prometa z devizami in valutami, ki jo je doslej vršilo finančno ministrstvo, nadalje gostilničarska obrt, ki je bila doslej pod kontrolo notranjega ministrstva, odpiranje in zapiranje obratov, ki je spadalo v pristojnost ministrstva socialne politike, stavbna obrt, ki je spadala pod ministrstvo za javna dela, kakor tudi sklepanje trgovinskih pogodb, ki je spadalo v zunanje ministrstvo. Vse to ima sedaj priti v pristojnost ministrstva trgovine in industrije. Vprašanje je, ali ima to ministrstvo zadostno število kvalificiranih uradnikov za te posle.

Protest Delavskih zbornic proti nameravane- mu podaljšanju delovnega časa

Deputacija delavskih zbornic pri ministru socialne politike. — Nova uredba o delovnem času mora biti v skladu z zakonom o zaštiti delavcev.

— Beograd, 4. aprila. Povodom izdelave nove uredbe o odpiranju in zapiranju obratov ter ureditvi delovnega časa je včeraj deputacija vseh delavskih zbornic v državi posetila ministra socialne politike dr. Drinkovića. Deputacijo je vodil glavni tajnik centralne delavskih zbornic dr. Živko Topalović. Ljubljansko delavsko zbornico pa je zastopal g. Filip Uratnik. Deputacija je ministru socialne politike predložila obširno spomenico, ter mu tudi ustno obrazložila svoja naziranja o uredbah, ki se imajo izdati. V spomenici se navaja, da na konferenci 28. in 29. marca v ministrstvu socialne politike niso bile pozvane vse delavske zbornice niti glavno tajništvo, temveč so bile obveščene o poteku te konference le potni delegata beogradske delavske zbornice, ki je bil edini delegat, čeprav čl. 6. zakona o zaštiti delavcev določa, da se imajo vse take uredbe dostavljati vsem delavskim zbornicam v izjavo.

Delavske zbornice smatrajo, da načrt uredbe v mnogem krši predpise samega zakona o zaštiti delavcev in da morajo take uredbe služiti samo za izvrševanje obstoječih zakonov. V nadaljnjem opozarjajo na določbe uredbe, ki pomenijo kršenje zakona. Tako se kršijo določbe zakona o zaštiti delavcev, ki predpisujejo delovni čas 48 oz. 54 ur na teden. Po načrtu uredbe delovni čas pomožnega osebja v gotovih kraji in celic v celih pokrajinah tudi 100 ur na teden. Prav tako je kršena določba zakona o 36-urnem odmoru od sobote do ponedeljka, ker ustvarja uredba toliko izjem, da bodo določbe zakona postale v praksi povsem iluzorne. Po zakonu o zaštiti delavcev ima minister pravico predpisovati v trgovskih in obrtniških obratih 8 do 10-urni delovni čas po težavnosti dela, to se pravi, da more minister predpisovati delovni čas po 8 in pol, 9 in pol ter 10 ur na dan. Novi načrt uredbe predpisuje samo za osem vrst dela 8-urni delovni čas, za vsa ostala dela, med katerimi so zelo težka in za zdravje delavcev škodljiva, pa dopušča 10 ur. To

je kršitev principa stopnjevanja, ki ga zakon predpisuje. Zakon dopušča nadurno delo samo tedaj, kadar je dnevno delo krajše kot 10 ur, ker dopušča podaljšanje delovnega časa samo za 2 oz. za eno uro. Prav tako ne more biti delovni čas po čl. 8. zakona o zaštiti delavcev skupno z nadurnimi daljši od 60 ur na teden. Novi načrt pa dovoljuje nadurno delo brez omejitev nad 10 ur na dan in nad 60 ur na teden.

Razen tega opozarjajo delavske zbornice ministra, da novi pravilnik ne veže delovnega časa s časom odpiranja in zapiranja obratov, tako, da je osebje izpostavljeno možnosti, da mora delati tudi več kot 10 ur na dan. Pravilnik ne določa strogi kazni za kršitev določb o delovnem času. Končno opozarja spomenica, da vse mednarodne pogodbe in cela naša zakonodaja priznavajo načelo, da ne morejo nobeni zakonodajni in upravni predpisi poslabšati stanja, ustvarjenega v praksi in s pogodbi med delodajalci in nameščenici. Novi pravilnik pa znatno poslabša položaj nameščenikov in uničuje vse pravice, ki so si jih pridobili. Zato zahtevajo delavske zbornice, naj se jim pravilnik pred končno potrditvijo še enkrat dostavi na pregled ter šele potem izroči vrhovnemu zakonodajnemu svetu v obravnavo.

Minister dr. Drinković je deputaciji izjavil, da konferenca od 28. in 29. marca ni imela službenega značaja in da je bila sklicana zaradi obvestila o stvari, o kateri se ima končni sklep šele sprejeti. Načrt uredbe, na katerega se sklicujejo delavske zbornice, še ni dobil svoje končne oblike. Omeniti je tudi treba, da je bilo iz vse države od delavskih korporacij poslanih ministru socialne politike dr. Drinkoviću nad 100 brzojav, ki potrjujejo stališče delavskih korporacij, označenega v predloženi spomenici. Prav toliko število brzojav je prejel tudi bivši minister socialne politike dr. Gosar, ki je sedaj član vrhovnega zakonodajnega sveta.

Pred zasedanjem gospodarskega odbora DN

Zasedanje je važno tudi za našo državo, ker se bo razpravljalo o znižanju uvoznih carin — Favoriziranje industrijskih držav

— Beograd, 4. aprila. Tajnik Zveze industrijskih korporacij dr. Čurčin, ki se udeležil kot delegat naše države zasedanja ekonomskega odbora Društva narodov, je pred svojim odhodom v Ženevo dal novinarjem daljšo izjavo o pomenu te konference. Med drugim pravi:

Ekonomske komite Društva narodov bo imel v Ženevi 8. aprila svoje 28. zasedanje. Predhodno so zasedale mešane komisije strokovnjakov, zlasti sekcija za sladkor in premog. Dnevni red tega zasedanja obsega, kakor običajno vprašanja, ki so še bolj doktrinarnega značaja; razpravljati pa bo tudi o praktičnih vprašanjih. Izmed teoretičnih vprašanj pride na dnevni red vprašanje

klauzule največjih ugodnosti, vprašanje industrijskega sporazuma, vprašanja menic in čekov ter poročilo o izkoriščanju bogastva morja.

Izmed praktičnih vprašanj je ponovno pokrenjeno vprašanje znižanja carinskih tarif za gotove produkte, kakor cement, železo, jeklo, kože in vse kožnate produkte, les in lesne produkte. Komite pa se je dolejš skrbno izogibal vprašanja znižanja carine na poljedelske produkte, kar bi našo državo najbolj zanimalo. Težnja merodajnih držav v Društvu narodov gre za tem, da zadovolje, pred vsem svoje interese, to je interese industrijskih držav, ne da bi se pri tem ozirale na interese poljedelskih držav. Zato bo naša naloga pred vsem v tem, da preprečimo favoriziranje industrije na škodo poljedelstva. Stališče odločujočih držav v Društvu narodov se izraža tudi v njihovem postopanju. Komisija, ki je bila sestavljena po naši inicijativi, da v glavnem prouči vprašanje izvoza naše živine v zapadne industrijske države ter prepreči zlorabo veterinarsko-policijskih predpisov, ni mogla poslati, ker so ji prizadete industrijske države delale vedno nove težkoče. Zato njeno delo za poljedelske države ni rodilo onega uspeha, kakor ga je bilo pričakovati. Važna točka dnevnega reda je sestava mednarodne komisije za gospodarsko statistiko. Razpravljalo se bo tudi o sestavi odbora tehničnih ekspertov, predvidenega v raznih konvencijah.

žav: Zato bo naša naloga pred vsem v tem, da preprečimo favoriziranje industrije na škodo poljedelstva. Stališče odločujočih držav v Društvu narodov se izraža tudi v njihovem postopanju. Komisija, ki je bila sestavljena po naši inicijativi, da v glavnem prouči vprašanje izvoza naše živine v zapadne industrijske države ter prepreči zlorabo veterinarsko-policijskih predpisov, ni mogla poslati, ker so ji prizadete industrijske države delale vedno nove težkoče. Zato njeno delo za poljedelske države ni rodilo onega uspeha, kakor ga je bilo pričakovati. Važna točka dnevnega reda je sestava mednarodne komisije za gospodarsko statistiko. Razpravljalo se bo tudi o sestavi odbora tehničnih ekspertov, predvidenega v raznih konvencijah.

Zagreški atentat bo skoro pojasnjen?

— Zagreb, 4. aprila. Beogradska »Pravda« poroča iz Zagreba, da se je njen poročevalec razgovarjal z intimnim prijateljem pok. Schlegla. Ta je izjavil, da bodo na podlagi dosedanje preiskave morilci prav zasledljivo prijeti in da bo atentat v kratkem pojasnjen. Policija je odkrila neke važne podrobnosti, ki so v zvezi z atentatom.

Amnestia davčnih in carinskih deliktov

— Beograd, 4. aprila. Na nocojšnji seji gospodarsko finančnega komiteja ministrov je bil na dnevnem redu tudi predlog zakona o amnestiji in abolitiji davčnih, trošarinskih in carinskih deliktov. Teh prestopkov in kazni je sila veliko. Značaj teh kazni od strani finančne oblasti ni vedno odgovarjal duhu zakona in pravnim predpisom. Vrh tega so ti predpisi izredno rigorozni in čisto onemogočajo izpremembo zaporne kazni v denarno. Nj. Vel. kralj hoče potom obsežno amnestije odstraniti vso škodo, ki bi jo morali trpeti poindinci.

Ljudsko štetje bo l. 1930

— Beograd, 4. aprila. Kolj po preselitvi k predsedništvu vlade bo urad za državno statistiko prišel s pripravi za ljudsko štetje in popis vse živine v naši državi, ki bo koncem t. 1930.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.795—28.855 (22.855), Berlin 13.4875—13.5175 (13.5025), Bruselj 7.9095, Budimpešta 9.9288, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9916—8.0216 (8.0066), London 276—276.80 (276.40), New York 56.85, Pariz 222.58, Praga 168.15 do 168.95 (168.55), Trst 298.10.

ZAGREBSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.825, Dunaj 800.66, Berlin 13.5075, Budimpešta 9.929, Milan 298.1, London 276.40, New York 56.85, Pariz 222.58, Praga 168.58, Curih 1095.9.

INOZEMSKA BORZA.
Curih: Beograd 9.125, London 25.225, New York 519.80, Pariz 20.305, Milan 27.20, Berlin 123.20, Dunaj 73.05, Praga 15.385.

Novo štetje

Poostritev predpisov za izseljevanje

Strožje določbe za izdajo izseljeniških potnih listov — Vsak izseljenec mora dokazati, da mu je zasigurana zaposlitev in eksistenca

— Beograd, 4. aprila. Izseljeniški odsek ministrstva za socialno politiko je poslal vsem velikim županom okrožnico, v kateri opozarja, da je minister socialne politike že lani odredil, da morajo imeti izseljenci v gotove evropske in izvenevropske države zagotovljeno zaposlitev. Med tem so tudi iz drugih držav naši predstavniki stalno poročali o težkem moralnem in materialnem položaju naših izseljencev, ki tamkaj ne morejo najti zaposlitve. Zato se obračajo že povsem izčrpani na naše oblasti s prošnjami za pomoč in repatriacijo. Na ta način rezultat njihove izselitve ne predstavlja samo gnetno žrtve pri repatriaciji, temveč tudi njihovo moralno in materialno onesposobljenost za delo. Glede na vse to je minister socialne politike na podlagi paragrafa 6. izseljeniškega zakona odredil, da se smejo potni listi za izselitev v katerokoli evropsko in izvenevropsko državo izdati samo onim izseljencem, ki verodostojno dokažejo, da jim je zagotovljena zaposlitev v dotični državi, za katero so zaprosili potni list. Kot verodostojni dokazi o zagotovitvi zaposlitve se bodo sprejemale svedočbe naših konzulov, izseljeniških odposlancev, kjer teli ni, kakšnega našega društva, nadalje izjave proslavljenih rojakov in prijateljev, da jamčijo za zaposlitev. Zasebna pisma, na katero se prosilci sklicujejo kot dokaz, da jim je zagotovljena zaposlitev, ni treba, da so overovljena od naših tamošnjih oblasti, vendar pa je povsem naravno, da se ima pri oceni verodostojnosti takih privatnih pisem postopati zelo oprežno. Zato se priporoča, naj se v sumljivih slučajih zahteva od pristojnih občin potrdilo, da ima prosilec res v inozemstvu rojake ali znanec in da mu je zagotovljena zaposlitev. Proti odredbam velikih županov imajo prosilci pravico pritožbe na ministrstvo socialne politike.

države Severne Amerike izdati samo onim izseljencem, ki verodostojno dokažejo, da jim je zagotovljena zaposlitev v dotični državi, za katero so zaprosili potni list. Kot verodostojni dokazi o zagotovitvi zaposlitve se bodo sprejemale svedočbe naših konzulov, izseljeniških odposlancev, kjer teli ni, kakšnega našega društva, nadalje izjave proslavljenih rojakov in prijateljev, da jamčijo za zaposlitev. Zasebna pisma, na katero se prosilci sklicujejo kot dokaz, da jim je zagotovljena zaposlitev, ni treba, da so overovljena od naših tamošnjih oblasti, vendar pa je povsem naravno, da se ima pri oceni verodostojnosti takih privatnih pisem postopati zelo oprežno. Zato se priporoča, naj se v sumljivih slučajih zahteva od pristojnih občin potrdilo, da ima prosilec res v inozemstvu rojake ali znanec in da mu je zagotovljena zaposlitev. Proti odredbam velikih županov imajo prosilci pravico pritožbe na ministrstvo socialne politike.

„Rodila se bo nova, boliša Jugoslavija“

Kraljeva izjava dopisniku „New York Timesa“ — Skupen ideal vsega naroda je edinstvo jugoslovenskega plemena

— Beograd, 4. aprila. »New York Times« je 10. marca objavil razgovor svojega dopisnika z našim kraljem. Kralj je med drugim izjavil: »Eden izmed velikih Amerikancev, Lincoln, je dejal, da se hiša, ki je medsebojno razdeljena ne more vzdržati. Politiki so skušali razdeliti naš narod. Zahtevali so individualne privilegije za svoje pokrajine, na katere nisem mogel pristati. Nisem mogel dopustiti, da bi podkopavali temelje edinstva in solidarnosti, ki so bili zgrajeni z dolgoletnimi napori. Stori sem vse, da bi se izognil drastičnemu koraku, ki sem ga vendarle napravil, ker je bil edina rešitev. Resen položaj zahteva resnih ukrepov. Ko je bila moja potrpljivost izčrpana in so bile moje moči napete do skrajne vzdržljivosti od nepamirljivih in nerazumnih zahtev političnih voditeljev, sem se odločil, da abolim parlament kljub vsemu, da imam globoko zaupanje in respekt pred parlamentarno vladavino. Hotel sem imeti posla direktno z narodom, ker je ves moj narod ene misli in enega srca, ter sem vedel, da me bo podprl. Čeprav bo v novem režimu vsakdo obvaroval svojo individualnost, je ves moj narod enodušen in ima skupen ideal: edinstvo jugoslovenskega plemena.«

»Smatram, da so rezultati opravičili poduzete ukrepe. Vsa država je mirna, vsakdo vrši svoje delo. Zlonamerne osebnosti in organizacije, ki so sejele neslogo, so umolknele. Nadomestiti moramo s težkim in poštenim delom brezuspešna politična prizadevanja in ogrožanje realnih narodnih interesov, ki je vladalo zadnjih 10 let. Vrnili se bomo k normalnemu režimu, čim bo delo organizacije in rekonstrukcije jamčilo uspeh in povratek normalnih razmer. Prepričan sem, da se bo po dobi, v kateri bo narod osvobojen politične nesloge in strankarskih voditeljev, rodila nova, boljše in jačja Jugoslavija.«

Nesreča nikoli ne počiva

Kronika nezgod, nesreč in samomorov je zadnje dni zelo bogata — Bolnica ima s ponesrečenci obilo posla

Ljubljana, 4. aprila.

Pes ugriznil dečka v obraz

Nenavaden slučaj se je pripetil v torek proti večeru na Resljevi cesti. Na cesti se je igral 5-letni Vinko Heine, sinček likarice Heineve, zaposlene v kemični čistilnici tvrdke Reich. Nenadoma se je v dečka zakadil večji pes in ga podrl na tla, česar je otrok tako ustrašil, da je prišel glasno jokati. Pes je na tleh ležečega otroka ugriznil v lice in ga precej nevarno poškodoval. Malega Vinka so prenesli domov, ker pa se je rana čez noč znatno poslabšala in je začel obraz otekati, so morali včeraj pozvati rešilno postajo na pomoč. Rešilni avto je Vinka prepeljal v bolnico. Dečkova poškodba je zelo težka in bati se je, da bo izgubil eno oko. Pes je last nekoga ljubljanskega inženjerja.

Dve smučarski nesreči v Triglavskem pogorju

Lepe velikončne praznike je izkoristilo mnogo turistov, izletnikov in smučarjev, ki so odšli na hribe in v planine, da se navžijejo svežega zraka. Žal so tudi letos planine zahtevale več žrtev, sreča v nesreči pa je, da ni bilo nobenega smrtnega slučaja. Poročali smo že o nesreči uradnice Lozejeve, ki se je ponesrečila na Stolu. Včeraj pa so v ljubljansko bolnico prepeljali dva ponesrečena smučarja. Oba sta se ponesrečila v triglavskem pogorju. Prvi je uradnik Pavel Poljanec iz Ljubljane iz Ljubljane, stanujoč v Ilirski ulici, drugi trgovec Avgust Copic iz Maribora. Poljanec si je pri padcu zlomil desno nogo in zadobil tudi notranje poškodbe, dočim si je

Copic zlomil levo nogo. Oba so snoči prepeljali v ljubljano, rešilni avto pa ju je prepeljal v bolnico.

Z nožem v nogo

V bolnico so včeraj pripeljali rudarja Franca Menegalijskega iz Stangarske Poljane pri Litiji. Menegalijskega je s svojim svakom Antonom Kocjanom, ki je po poklicu rudar, beseda je dala besedo in končni rezultat je bil, a je Kocjan Menegalijskega pošteno pretepel, nato da je pa še z nožem sunil v desno nogo. Menegalijskega poškodbe je precej težka.

Zopet poskušen samomor

Te dni smo poročali o strojniku Ivanu Z., ki si je v Strojnih tovarnah in livarnah na Zabišku pognal kroglo v glavo. Nezaveznega so prepeljali v bolnico. Kljub izredno težki poškodbi bo pa Z. najbrž okrevaj in je zdaj že izven nevarnosti. Snoči so pa v bolnico prepeljali drugega kandidata smrti. Je to sluga Jakob L., zaposlen pri higijenskem oddelku v Ljubljani. Mož je v samomorilnem namenu pil strup. Rešilni avto ga je prepeljal v bolnico, kjer so mu izprali želodec in je že izven nevarnosti. Vzrok poskušeneja samomora ni znan.

Eksplozija patronne

V bolnico so prepeljali tudi 5-letnega Mihaela Kavčiča, ki se je na Taboru igral s patrono. Patrona mu je v roki eksplozirala in mu razmesarila ves obraz. — Maks Česen, sin pekovskega pomočnika iz Ačičevčeve ulice, se je s palico tako nevarno dregnil v desno oko, da je moral v bolnico.

Auguste Blanche:

Na valovih strasti

Roman

I.

Medenasta verižica.

Na praznem prostoru v osmem pariškem arrondissementu je stal nekega solnčnega decembarskega dne — Pariz ima v decembru mnogo solnčnih dni — gologlav mladenič s klobukom na tleh. Bil je v bluzi in hlačah iz zelo finega, rdeče progastega bombaževina, stega blaga. Močno nagubana bluz, ki je zakrivala krepka prsa, je bila pripasana k vitkemu telesu z novim lakastim jermenom, čigar jeklena zaponka se je lesketala na solncu kakor nakit, poln draguljev.

Mladenčeva postava je že od daleč pričala o sili, poeziji in nekega veselim ponosu, o lastnostih, ki so zelo pogosto združene pod bluzo, zlasti če je ta bluz na telesu mladega Francoza. Od blizu pogledano je imel mladenič obraz finih potez in zelo svetle polti, ognje-vite, skoro modre oči, usta iz navade napoli odprta, ker je često govoril in se neprestano smehljaj. Imel je lepe bele zobe, črne kodraste lase, lepo zavilane črne brke in sploh vso mikavost mladosti. Svetla polt in črni lasje so na jugu zelo redek pojav.

Mladenčica je kmalu obkrožila množica radovednežev, kajti njegove kretnje so pričale, da se pripravlja na govor. Francoz in Francozinja, oba enako živahna, gotovo ne trčita po nepotrebnem časa, vendar se pa rada ustavita, če nanese prilika, da lahko poslušata govornika, ne da bi ju vnaprej zanimalo, kaj bo povedal. Glavno je, da se jima prikupe po obrazu ali postavi, kakor je bilo v našem primeru, kajti mladenič je bil zelo prikupeljiv.

Zenske v množici radovednežev kar niso mogle dovolj napasti oči na obrazu in stasu simpatičnega mladeniča, ki se je pripravil spregovoriti. Komaj so čakale, da začne govoriti. Moški so se pa zanimali deloma zanj, deloma za njegov klobuk, na katerem pa ni bilo nič posebnega, razen da je ležal na tleh, namesto da bi bil pokrival glavo, in da je bil skoro do vrha napolnjen z zavojčki.

Ta kraj je bil na trgu Bastille in blizu stoječi impozantni obelisk je bil spomin na julijsko revolucijo.

Trg Bastille! Spomenik julijske revolucije! Najdražejša preteklost in najsvetlejša sedanjost! Ječa, svoboda! Sence nesrečnežev, ki so hiral v umirali v okovih despotizma! Sence blaženih, ki so padli za svobodo in domovino!

Med radovedneži jih je bilo tudi nekaj iz tako zvanih boljših krogov, gospodov in dam v elegantnih toaletah, kajti vsi Francozi brez izjeme imajo radi svobodo govora in če jo vladajoče sile omejujejo, kar se dogaja često, store to samo, da bi mogli oni sami tem več govoriti.

— Gospodje in dame! — je spregovoril mladenič in pokazal množici zavojček, ki ga je bil vzel iz klobuka. — Obramba svobode in nagrada svobode! Kdo ugaane, kaj je v temle zavojčku? Nic! In vendar imate oči, gospodje, čijih pogledi bi usmrtili sovražnika Francije, a ve, dame, imate oči, čijih iskre bi oživele mrtve!

— Bravo! — se je začelo od vseh strani. Kakor povsod na svetu, tako ljudje tudi v Parizu radi slišijo, če jih kdo pohvali.

— Toda meni je znan vzrok, — je nadaljeval govornik in se na vse strani klanjal. — Takoj ga vam pojasnim. Stojimo na svetem kraju. Vaši pogledi, gospodje, iščejo te hip spomin na tri julijske dni. Kako bi se mogli torej ustaviti na tako brezpomembni stvari, kakor je ta, o kateri vas vprašujem? Iskrene vaše oči, mile dame, ohlajajo v tem svečanem trenutku solze, ki jih prelije pri spominu na junaka smrti tolikih mladih mož, pri spominu na toliko prežgodaj pokopanih nad, da bi našle ljubezen in rodbinsko srečo.

— Toda čemu bi vam jih bilo žal! — je nadaljeval govornik s kretnjami, ki bi zadostovale za tucat Švedov. — Bili so delavci, ki so imeli v žepu komaj en grozd sladkih vinskih jagod (čujite! čujte!)... to so junaki, ki ostanejo nesmrtni najmanj tisoč let! (Bravo, bravo!)... Kar so bili oni, to smo zdaj mi... Kar so oni, lahko postanejo tudi mi, če nas pokliče domovina na branik.

— Da, da! — so kričali od vseh strani in po trgu Bastille se je razleglo burno piskanje.

— Prijetno je slišati, da vas veliki spomini navdušujejo in da odmevajo v vaših srcih, — je pojasnjeval govornik z odsevom gorečnosti v pogledu in besedah. — Toda, — je pripomnil smeje, — ne zadostuje, da povečujemo samo mrtve, treba je, če že ne povečujemo, pa vsaj vzpodbujati žive, a kdo izmed njih zasluži to bolj od siromašnega delavca, ki razen svojih žuljavih rok nima ničesar, da bi se pošteno preživljal? Kdor zna umirati za velike ideje, ne sme umirati od lakote.

— Dobro! Imenitno! — so pritrdjevali poslušalci.

— Zato vam ne preostaja drugega, nego dati vzpodbudo meni, da odvijem tale zavojček, — je dejal govornik. Raztrgal je ovojni papir in vzel iz zavojčka medenastno verižico, ki se je

lepo lesketala na solncu, ko jo je govornik dvignil, da bi jo vsi videli.

— Aha! — so zamrmrali poslušalci razočarano in presenečeno.

Spomenik revolucije, padle bojevnike in svobodo je omenjal samo zato, da dobi pretvezo za prodajo medenaste verižice. To je bil samo uvod v kupčije, kar so poslušalci itak slutili. Toda Francozom ne gre za to, s kakšnim namenom se govori. Glavno je, da zabrenka govornik na patriotično struno, pa naj sledi karkoli, bodisi poteptana zlata krona ali medenasta verižica.

— Toda ne zadostuje, da samo občudujete robo, — je nadaljeval govornik. — Morate jo tudi kupiti. Verižica, ki jo samo občudujete, ne pa kupite, postane prej ali slej samo zanika okrog vratu ubogega prodajalca, pa naj bo še tako dragocena. A gledalec, ki je ne kupi, je tisti, ki to zanjko zadrgne.

— Aha! — je zamrmralo parlamentarno zborovanje ulice.

— K sreči stojim sredi plemenitega in velikega naroda, — je nadaljeval govornik, — sredi naroda, ki bi gotovo obesil onega, ki kuje verige za roke svobodnih ljudi.

— Da, da! Res je! — Ne obesil bi pa tistega, ki izdeluje zlate verižice, s katerimi si krase vratove naše dame.

— Živele dame! — je vzkliknilo nekaj poslušalcev.

— Da, živele dame! — je pritrdjeval prodajalec, — toda kako hočete, da bi živele, ko pa ne cenite njihove lepote, kakor se spodobi, ko ne upoštevate njihovega veselja do parade, ko...

— Jim ne podarite verižice, ki stane samo en ali dva su. — je segel nekdo govorniku v besedo.

— En ali dva su? — je ponovil prodajalec. — Če bi bila ta verižica na prodaj v večji pariški draguljarni, na pr. pri gospodu Tossinu ali Didiotu v rue Richelieu ali v Palais-Royal, koliko bi stala tam? Dvesto ali tristo frankov, kajti razen kovine in nezde bi morali plačati visoko najemnino za trgovski lokal, za brušeno steklo izloženih oken in za plin, ki gori noč in dan, da privabi sijajno razsvetljena izložba čim več gledalcev. Jaz pa, ki kakor veste nimam razen tegale klobuka nobene trgovine, razen prozornega zraka nobene izložbene okna in razen solnca nobene razsvetljave, jaz jo lahko prodam za sto frankov.

— Samo za sto frankov? ... O mon dieu! Kolika plemenitost! — je vzkliknilo več poslušalcev v en glas.

Toda kljub prodajalčevi plemenitosti se ni javil noben kupec.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Družabni škandal v Londonu

London ima zopet velik družabni škandal, v katerega je zapletenih več odličnih mož. 40letna Berta Claire Masonova, ki si rada izmišlja razne fantastične zgodbe, je pošljala pred leti takratnemu ministru Filipu Snowdenu grozilna pisma in je zahtevala 1000 funtov šterlingov odškodnine. Očitno mu je, da jo je pred 20 leti kot nedolžno mladenko zapeljal in da ji mora zdaj plačati primerno odškodnino za devišvo. Minister na grozilna pisma seveda ni odgovoril. Masonova mu je pisala po vrsti deset pism, v katerih mu je grozila z javnim škandalom, češ da bo njegova žena zvedela za vse možne grehe in mladosti in da bodo tudi drugi ministri spoznali, kakšnega tovariša imajo.

Končno je minister poklical na pomoč policijo. Masonovo so izsledili in aretirali zaradi izsiljevanja. Pri konfrontaciji je minister izjavil, da Masonove še nikoli ni videl. Dama je začela plakati in izjavila je, da gre za pomoč in da je Snowden samo podoben njemu zapeljivcu. Pozneje je pa priznala, da ji je šlo samo za družabni škandal, s katerim bi opozorila javnost nase. Dolgo ni vedela, koga naj si izbere za svojo žrtev. Zatrjevala je, da ima literarno nadarjenost in da bi ji napravil družabni škandal dobro reklamo. Hotela je posnemati tudi znano angleško pustolovko, ki se je izdajala za polkovnika in je nastopala zdaj kot ženska, zdaj kot mož. Ker pa ni imela denarja, da bi se preoblačila in maskirala, si je hotela pomagati z izsiljevanjem. Masonova je prišla pred sodišče in je bila obsojena na 18 mesecev ječe.

Razstava mojstrskih potvorb

Nedavno je vzbudila pozornost vest, da je napravil kipar Dosena v svojem ateljeju v neki zakotni rimski ulici krasne lesene kipe iz renesančne dobe, marmornate doprsne kipe, cerkvene portale, sarkofage itd. Vse to so bila bajne originalne dela kiparjev Donatella, Verocchia in drugih, ki so jih plačevali ljubitelji starih umetnin zelo drago. Zdaj vodi Dosena s starijnari, ki so naročili pri njem dragocene sarinske umetnine, sodno pravdo, v kateri ga zastopa znani fašistovski prvak odvetnik Farinacci. V neapolskem pristanišču, kjer nosijo v skladu žito, premog, zmrznejo meso in slanino, skladajo zdaj tudi Dosenove Madone, angelčke, Jezuščke itd. Dosena je razstavil v Neaplju svoje potvorbe, ki so jih smatrali prvotno vsi za pristne starinske umetnine.

Razstavo so priredili baje osleparjeni starijnari, ki hočejo prikazati Do-

senna kot velikega kiparja in dobiti tako nazaj vsaj del svojega denarja. Po drugi verziji je zveza italijanskih starijnarijev zahtevala prepoved te razstave, ki jo je pa rimski centralni urad kljub temu dovolil. Tretja verzija pravi, da je bil tudi protest starijnarijev finančan, da bi napravil za razstavo tem večjo reklamo. Baje so se dali umetnostni zgodovinarji preslepiti v prvi vrsti s patino, ki pokriva Dosenova dela. Famosna razstava pojde baje iz Neaplja v Rim, Pariz, Berlin in na Dunaj. Pričakovati je, da bo zanimanje za razstavo povsod veliko, kajti ljudje se bodo hoteli prepričati, je-li Dosena navaden slepar, ali pa genijalen misnik-kator.

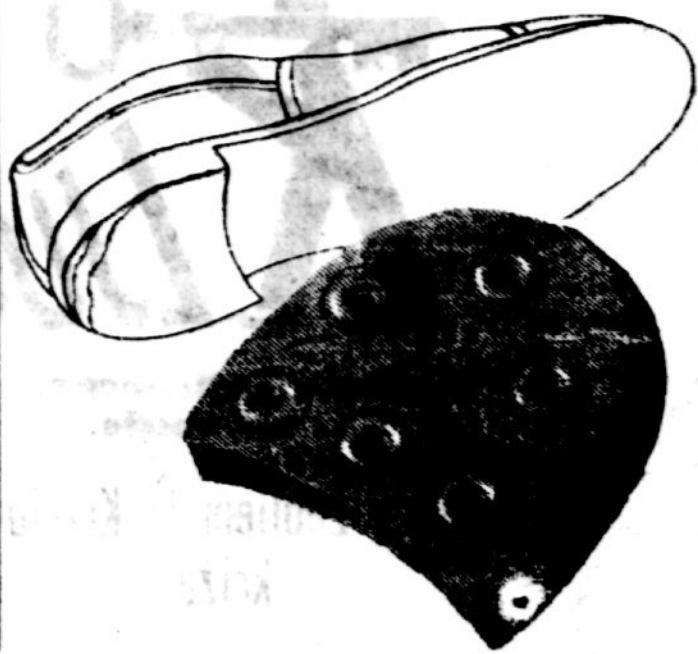
Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabostih, glavobolu, miglanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz-Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene »Franz-Josefove« vode. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Grozna rodbinska tragedija

V mestecu Drevolostice pri Prerovu na Češkoslovaškem se je odigrala grozna rodbinska tragedija, kakršne prebivalstvo še ne pominja. Mlad mesar František Jenovský je prišel v soboto k svoji sestri in jo prosil, naj gre takoj z njim, češ da se je njegovi ženi nekaj pripetilo. Ona mora takoj z doma, ker ima v bližnji vasi nujne opravke. Sestra je takoj opazila, da z bratom ni nekaj v redu. Zato je hitela k svoji svačinji, kjer se ji je nudil strasen prizor.

Žena mesarja Janovskega je ležala v postelji s prerezanim vratom. Pri materi je ležalo trimesečno dete, tudi s prerezanim vratom. Okrvavljen mesarski nož je ležal na mizi. Sestra je poklicala sosede, ki so ji pomagali iskati brata. Po dolgem iskanju so ga našli na podstrešju obehnežnega. V zadnjem hipu se je posrečilo rešiti ga. Bil je aretiran in prepeljan v sodno zaporo, kjer je priznal, da je prerežal ženo vrat in prestregel kri v skledo. Isto je storil z otročičem. Polno skledo krvi je izlil na gnojšče. Obe trupli je umil in obelkel v čisto perilo. Vse kaže, da je Jenovský izvršil dvojni umor v hipu duševne zmedenosti. Bil je namreč drugače na glasu kot vzoren zakonski mož in rodbinski oče. Umorjena mati zapušča še dva nepreskrbljena otročiča, ki usodnega dne slučajno nista bila doma, sicer bi ju doletela ista usoda, kakor mater in najmlajšega otroka.

ODLOČITE SAMI
PRI PRIHODNJEM
POPRAVKU ČEVLJEV!
NE KOZNATO PETO,

temveč samo PALMA PETO!
Razlogi: Prihranek in zdravje.
To je razum in napredek!

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakmah.
Za odgovor znakmo! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas 5 din.

Lokali

za trgovino, boljšo obrt ali pisarno se oddajo. Ploščast ca. 80 m². Polizev se L. Piškot, Ilirska ul. 15. 687

Kopirna preša

na viljak se kupi. Ponudbe na upr. tega lista pod »Preša 688«.

Preključujem

kar sem govorila o Danieli Severjevi in izjavljam, da to ni res. Poljanska cesta 54. Z. J. 689

Posestvo

4 in pol orata njive in travnika, 20 minut od Ptuja, naprodaj. Pojasnila daje posestnik Anton Kranjc Stuki 30, pri Ptuj. 694

Malinska na otoku

Krku

HOTEL DRAGA

v neposredni bližini kopališča, z avtomobilsko gozda, krasna terasa, sobe z razgledom na morje, izvrstna inter. kuhinja, cene 60—65 Din za dan in osebo. 690

Z najboljšim uspehom

se nad 23 let uporabljajo Laurin kroglice za ozdravljenje spolnih bolezni (triper belo kapanje). V vsaki lekarni poštica Din 25. S pošto pošlje lekarna Blum, Subotica. 29-1

2 spalnici

iz javorjevega lesa, vsaka spalnica sestoji iz 9 delov, spalnici sta svetlo polirani in znotraj pomarčeno lakovani. Vsaka kompletno na dom ali bližnji kolodvor postavljena za ceno 5500 Din. Stola Anton, mizarstvo, Spodnje Loke p. Lako-vica pri Domžalah. 673

Uradnik

z večletno prakso, izkušen v smislu in slovenski korespondenci, knjižničarstva (bibliotek), semlin in slovenski stenografi, strojeplajo in v vseh glasbenih delih. Išče službo pri večjem podjetju ali odvetniški pisarni. Nastop lahko takoj. Dopise prosim na upravo »Slovenski Narod« pod »Samostojna moč 579«.

Železnato vinc

lekarnarja dr. G. Piccolija v Ljubljani krepča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. 102/7. Nastop takoj. 341

Parcela naprodaj

solnčna lega, v Ilirski ulici, ca. 500 m², zelo ugodno za zadržanje. Polizev se v upravnistvu »Slov. Narod«. 686

Prevajalec

Z3

angleščino in francoščino

dobi takoj stalno zaposlitev
Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod šifro
»Perfekten«

HIŠNI
POSESTNIKI!

Posipajte svoje vrtove in dvorišča z dolomitnim peskom, ki vam ga dostavlja na dom K. Vodnik, Podutik št. 25, pošta Ljubljana 7. Naročila sprejema tudi trdka »Jeklo« na Starem trgu v Ljubljani.

OGLASNIŠTVO

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih poštnih okoliščin strogo in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski postrednik, LJUBLJANA Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnici). Revizija pravičnosti zaračunavanja carine po omenjeni deklariranih blaga in vse informacije brezplačno! 161

Br. 182. II-1929

OBJAVA

Objavljujem, da su ovi ženiči naučili mediusobno brak skloot:

	Mladoženja	Nevesta
Ime i prezime	Marčič Julije	Mentalien Margita
Ime i prezime blizne označje	Pavel Adolt	Terecija
Porodično stanje	udovac	neudata
Stalno (zanimanje)	sulski činovnik	domaćica
Veroljupost	rim.-kat.	rim.-kat.
Vreme i mesto rođenja	24. juna 1884. god. Litija, h. št. 62	27. februara 1886. god. Subotica
Rebitalizirano mesto stanovanja	Ljubljana, Zrinjskog c. 6	Subotica, 1. jula čeva u. 33
Ime i prezime roditelja	pok. Marčič Franc Luštin Angela	Mentalien Lajk Balič Amalija

Posljam sve one, koji znaju, da među imenovanim ženamicima ima i takakova preprička, da vladat takakova okolnost, koja uključuje njino skladno raspolaganje, te da to neposredno meni ili putem optimističnog predstavnika gde je objava izaknuta (odnosno matičaru) prijave.

Ova objava da se objavi u Subotici i u jednom dnevnom listu u Ljubljani. U SUBOTICI. 1. aprila 1929. godine Jorgović Milan, dr. matičar.

Iva Lehpamer roj. Remic naznanja v svojem imenu svojega sinčka Ivčka vsem sorodnikom, prijateljcem in znancem, da se je njen iskrenoljubljeni soprog, ožir. tatek itd., gospod

Štefan Lehpamer

šel javne borze dela v Ljubljani

po kratki in mučni bolezni, previden s sv. sakramenti za umirajoče dne 3. aprila 1929 zjutraj preselil v večnost.

Pogreb našega dragoga bo v petek, dne 5. aprila 1929 ob 1/3 popoldne izpred hiše žalosti, Prisojna ulica št. 1, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 3. aprila 1929.

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Otvoritev nove trgovine!

za ko esa, gramofone in sivalne stroje

V prvem tednu aprila otvorim prodajalno, k er dobite naizadovol neje kolesa, Dürkopp in drugih znamk, gramofone in plošče „Co umbia“ znamke in druge ter sivalnih strojev „Minerva“ in vse v to stroko spadajoče dele. Lastna delavnica za mehaniko in popravila. Pridi e in oglejte si!

TEHNIK Josip Banjai
LIUBLJANA, Pražakova ulica (Palata „Ljubl ansvega dvora“)